

e-digest

Издание на „Димитров, Петров и Калайджиев”

Тел.: 988-73-60, www.dpk.bg; e-mail: info@dpk.bg

Съдържание

- Новини от „Димитров, Петров и Калайджиев” 1
- Повторно използване на информация от общественния сектор – основни аспекти, нормативна уредба и тенденции..... 1, 3
- Приети нормативни актове 8
- Полезни линкове11
- Виц на броя11

ПОВТОРНО ИЗПОЛЗВАНЕ НА ИНФОРМАЦИЯ ОТ ОБЩЕСТВЕНИЯ СЕКТОР – ОСНОВНИ АСПЕКТИ, НОРМАТИВНА УРЕДБА И ТЕНЕНЦИИ

Адв. Десислава Кръстева
к. ю. н. Олександр Пастухов

Възможността за повторно използване на информация от общественния сектор е тясно свързана със съществуващия режим за достъп до обществената информация. Същевременно, предоставянето на обществената информация за повторно използване в зависимост от правилата, по които се осъществява, рефлектира в положителна или отрицателна насока върху условията за свободна конкуренция на пазара. Някои от съществуващите информационни ресурси в общественния сектор са обект на авторското право, други са подчинени на специален режим с оглед гарантиране на сигурността, обществения ред, личната неприкосновеност на гражданите,

търговската тайна на предприятията и др. Косвено повторното използване на обществена информация рефлектира и върху правото на информация на гражданите, доколкото улеснява достъпа до редица информационни ресурси и осигурява по-широк спектър от информационни източници. В зависимост от установените изисквания и практики за предоставяне на информация от общественния сектор се създават повече или по-малко благоприятни условия за икономическото развитие и в частност за развитието на информационна индустрия.

Идеята за повторно използване на информация от общественния сектор

Информацията от общественния сектор съставлява съществен икономически ресурс.

Уважаеми колеги и приятели,

В началото на 2006 г., „Димитров, Петров и Ко.” и екипът на проф. Калайджиев обединиха експертизата и практиката си в Адвокатско дружество „Димитров, Петров и Калайджиев”. За дружеството обединението е важна стъпка в професионалното му развитие и начало на съвместното упражняване на адвокатската професия с проф. Калайджиев и неговия екип.

В настоящия дайджест имаме удоволствието да представим на Вашето внимание подробна информация за събитието.

Пожелаваме ви приятно четене и очакваме вашите препоръки и въпроси на e-mail: info@dpk.bg

С уважение:

*Георги Димитров, старши съдружник
Богдан Петров, старши съдружник
Ангел Калайджиев, старши съдружник*

Новини

През месец януари 2006 г. екипите на професор Ангел Калайджиев и „Димитров, Петров & Ко.” обединиха практиките и усилията си и днес в правния свят вече е факт присъствието на **Адвокатско дружество „Димитров, Петров и Калайджиев”**.

Обединението е важно събитие за професионалното развитие на адвокатското дружество. Към дружеството се присъединяват добре познати и уважавани специалисти в

областта на търговското и банковото право.

По повод осъщественото обединение адв. Георги Димитров, старши съдружник в „Димитров, Петров и Калайджиев”: "С проф. Ангел Калайджиев сме работили успешно далеч преди днешното обединение, така че за нас то е една естествена стъпка в професионалното ни развитие."

След извършеното обединение

Новини

екипът на „Димитров, Петров и Калайджиев” се състои от двадесет и двама човека, от които четиринадесет адвоката в София и двама във Варна.

Целта на съдружниците в „Димитров, Петров и Калайджиев” е да насочат усилията и дейността си към най-динамичните сектори на българската икономика - информационни технологии и телекомуникации, търговско право, недвижими имоти, конкуренция, енергетика и природни ресурси, банки и финанси, публично предлагане на ценни книжа и др.

С извършеното обединение от началото на годината част от семейството на съдружниците са проф. д. ю. н. Ангел Калайджиев като старши съдружник и Маргарита Калайджиева като съдружник в „Димитров, Петров и Калайджиев”. ***

Проф. д. ю. н. Ангел Калайджиев

Ангел Калайджиев е завършил Юридическия факултет на Софийския университет „Св. Климент Охридски” през 1984 г. Защитил е кандидатска дисертация на тема „Договорът за поръчителство” през 1990 г. През 2001 г. е придобил научната степен „доктор на юридическите науки” с дисертационен труд „Безкасовото плащане”. Професор е в Юридическия факултет на Софийския университет „Св. Климент Охридски” и преподава търговско право и банково право. Специализирал е гражданско и търговско право в Япония и САЩ.

От началото на 2006 г. проф. Калайджиев заема позицията старши съдружник в Адвокатско дружество „Димитров, Петров и Калайджиев”.

Участвал е при изготвянето на Търговския закон, Закона за публичното предлагане на ценни книжа, Закона за особените залози, Закона за насърчаване на инвестициите, Закона за дружествата със специална инвестиционна цел, Закона за приватизационните фондове, Закона за частните съдебни изпълнители, Закона за обществените поръчки, Закона за приватизация и следприватизационен контрол, Закона за малките и средните предприятия, Закона за ипотечните облигации, Закона за електронния документ и електронния подпис, Закона за паричните преводи, електронните платежни инструменти и платежните системи, Закона за адвокатурата, Закона за туризма и редица други нормативни актове.

Автор е на учебници, монографии и коментари в областта на търговското право, както и на над 100 статии, студии и др. (виж, Новини в www.dpk.bg) ***

Адв. Маргарита Калайджиева

Маргарита Калайджиева е завършила Юридическия факултет на Софийския университет „Св. Климент Охридски” през 1991 г. От 1993 г. Маргарита Калайджиева е адвокат към Софийска адвокатска колегия. От 1993 до 1994 г. е асистент по Облигационно право към Юридическия факултет на Софийския университет.

От началото на 2006 г. адв. Маргарита Калайджиева заема позицията съдружник в Адвокатско дружество „Димитров, Петров и Калайджиев”.

Маргарита Калайджиева има изключително богат професионален опит в областта на търговското право, публичното предлагане на ценни книжа и публични дружества, инвестиционни посредници и сделки с ценни книжа, конкурентно и антимонополно право, защита на потребителите, чуждестранни инвестиции, приватизация, авторско, медийно право, реклама, комуникации и др. Участвала е в преговорите и е консултирала договорите по множество големи приватизационни сделки. Участвала е в изготвянето на проспекти за публично предлагане на ценни книжа, проспекти за увеличаване на капитала на публични дружества и актуализацията им. Осъществявала е юридическата подготовка по лицензиране на инвестиционни посредници, приватизационни фондове, сега холдинги, както и регистрацията на други емитенти от Държавната комисия по ценни книжа. Консултира няколко търговски банки. (виж, Новини в www.dpk.bg) ***

През месец февруари 2006 г. към екипа на „Димитров, Петров и Калайджиев” се присъедини и **Методи Байкушев**. Методи Байкушев е завършил Юридическия факултет на Софийски Университет „Св. Климент Охридски” през месец март 2005 г. Участва в екип, спечелил втора награда на годишното състезание по решаване на казуси в областта на гражданското и търговското право, организирано от Юридическия факултет на Софийския Университет. От май 2005 г. до Януари 2006 г. работи като юрист в „Корпорът Мениджмънт Енд Тръст Сървисис” ООД. Практикува в областта на дружественото и търговското право. Владее английски и испански език. ***

Новини

На 22 февруари във Военния клуб се състоя официален коктейл на Адвокатско дружество „Димитров, Петров и Калайджиев”. Коктейлът бе официално представяне на извършеното обединение на експертизите и практиката на „Димитров, Петров и Ко.” и екипа на проф. Ангел Калайджиев. На коктейла присъстваха водещи юристи, представители от академичните, адвокатските и бизнес средите, съдии и представители на администрацията. ***

Между 9 и 11 февруари адв. Георги Димитров, старши съдружник и мл. адв. Десислава Кръстева от Адвокатско дружество „Димитров, Петров и Калайджиев” взеха участие в Генералната конференция на LEFIS (проект „Legal Framework for the Information Society”) във Флоренция. На конференцията присъстваха представители на престижни европейски университети в сферата на юридическото образование и в частност в областта на правото на ИКТ, както и представители на водещи европейски правни кантори, на ИКТ бизнеса и на изследователски институти. В конференцията участваха представители от над 20 европейски държави. ***

В началото на годината адв. Георги Димитров, старши съдружник в „Димитров, Петров и Калайджиев” участва по покана на „Хюлет Пакард” в работна група по е-Правителство в Женева. Основни участници в работната група бяха представители от различни държавни институции. Адв. Георги Димитров бе единственият експерт, който присъства на събитието в качеството си на консултант по проблемите на електронното правителство. ***

През февруари бе проведено обучение на служителите от Държавната агенция за информационни технологии и съобщения (ДАИТС) на тема „Подготовка на администрацията на ДАИТС за преход към работа с електронни документи”. В проведеното обучение като основен лектор участва адв. Георги Димитров, старши съдружник в „Димитров, Петров и Калайджиев”. ***

На 22 и 23 февруари адв. Георги Димитров, старши съдружник и мл. адв. Десислава Кръстева от Адвокатско дружество „Димитров, Петров и Калайджиев” бяха поканени като лектори на Седмата национална конференция „e-Правителство в България – предизвикателства и перспективи”. Организатори на събитието са IDG България, Министерство на държавната администрация и на административната реформа, Държавна агенция за информационни технологии и съобщения, Национално сдружение на общините в Република България, Фондация за реформа в местното самоуправление и Програма на ООН за развитие. На проведената в хотел „Шератон” конференция адв. Георги Димитров и мл. адв. Десислава Кръстева представиха на вниманието на присъстващите презентации на тема „Промени в нормативната уредба и изграждане на технологично-нормативна уредба” и съответно „Използване на електронен документ и електронен подпис – предимства, предизвикателства и проблеми. Приложения.”. ***

На 20 - 21 февруари Моника Копчева от екипа на „Димитров, Петров и Калайджиев” взе участие в провелата се международна конференция на тема „Превенция и борба с корупцията в администрацията в Европа” в Кьолн, Германия. Организатори на конференцията са DBV Akademie и Европейската служба срещу измамите към Европейската комисия (European Anti-fraud Office, European Commission). ***

Веднъж създадени от органите и институциите от общественния сектор във връзка с изпълнението на обществените им задачи, редица информационни ресурси могат да бъдат използвани и за други стопански или нестопански цели.

Общественият сектор е най-големия източник на първични информационни ресурси както и в държавите-членки на Европейския съюз, така и в България. Органите и институциите от общественния сектор¹ събират и съхраняват географски данни, финансова информация, статистически данни, данни за движението и т. н. Тези информационни ресурси имат изключителен икономически и социален потенциал, който в голяма степен остава неизползван. Освен за осъществяването

¹ Изразите „органи от общественния сектор” и „обществени органи” се използват като взаимозаменяеми и следва да се разбират като „органи от общественния сектор” (“public sector bodies”) по смисъла на чл. 2, т. 1 от Директива 2003/98/ЕС. Имат се предвид не само органите на законодателната, изпълнителната и съдебната власт и органите на местно самоуправление, но и редица други институции и организации, натоварени с обществени задачи от закона и финансирани изцяло или частично от държавния бюджет.

на основните задачи на съответните органи, събраната от общественния сектор информация, може да намери приложение в разработването и предлагането на разнообразни информационни услуги и продукти.

В действителност редица от събираните и обработвани от общественния сектор данни е трудно или дори невъзможно да бъдат събирани директно от представители на частния сектор. Формирането на наличните информационни ресурси в общественния сектор е свързано и със значителни инвестиции от държавния бюджет, резултатите от които не се усвояват пълноценно на практика.

С разгръщането на идеята за създаването на единен вътрешен пазар постепенно настъпват известни промени във възприемането на идеята за повторно използване на информация от общественния сектор.

Първият пробив в тази насока е в политиките относно географските данни, държани от общественния сектор. На европейско ниво най-амбициозна е инициативата „INSPIRE”², която се отнася основно за достъпността на географски данни при изготвянето на обществени политики. Достъпът на гражданите в държавите-членки на Европейския съюз до такива данни става възможен, когато специална директива³ относно повторното използване и експлоатация за стопански цели на информация от общественния сектор предвижда повторното използване на такива данни от страна на частния сектор и в частност от т. нар. информационна индустрия.

С приемането на Директива 2003/98/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 17 ноември 2003 за повторното използване на информация от общественния сектор в Общността се утвърждава разбирането, че информацията от общественния сектор е с фундаментално значение за ефективното функциониране на вътрешния пазар и за свободното движение на стоки, услуги и хора. Без „user-friendly” и лесно достъпна административна, правна, финансова и друга обществена информация, участниците на пазара не биха могли да взимат напълно информирани решения за своята дейност. Осигуряването на достъпност на информацията от общественния сектор се приема и като необходима гаранция за конкурентоспособността на европейската информационна индустрия спрямо предприятия в този сектор отвъд океана.

Съществуващи практики и нормативна уредба в България

Правото на информация е прогласено в Конституцията на Република България. В Конституцията е предвидено и правото на гражданите на информация от държавните органи и учреждения по въпроси, които представляват за тях законен интерес. Изключение от това общо право е въведеното ограничение за случаите, когато информацията съставлява държавна или друга защитена от закона тайна, както и когато същата засяга правата на трети лица.

От лятото на 2000 г. в България действа закон, който регламентира общото право на достъп до обществена информация – Закона за достъп до обществена информация (ЗДОИ). Този закон установява основните принципи и условия за достъп до обществена информация като: откритост, достоверност и пълнота на информацията; еднакви условия за достъп до обществената информация; законност при търсенето и получаването на обществена информация и защита на правото на информация.

През 2002 г. са приети и два специални закона относно достъпа до информация – Закон за защита на личните данни (ЗЗЛД) и Закон за защита на класифицираната информация (ЗЗКИ). Така защитата на личната информация се реализира посредством прилагането на специалните разпоредби на ЗЗЛД. Извън обхвата на общите разпоредби на ЗДОИ е оставена и класифицираната информация, както и други категории информация, които съставляват държавна или друга защитена от закона тайна. По отношение на тези категории информация се прилагат съответно ЗЗКИ или съответният специален закон, който определя съответен вид информация като тайна, защитена от закон.

При определяне на приложното поле на ЗДОИ законодателят дефинира понятието „обществена информация”. Следва да се отбележи, че по смисъла на ЗДОИ понятието „обществена информация” съществено се различава от значението, вложено от Директива 2003/98/ЕС в термина информация от общественния сектор.

В ЗДОИ липсват каквито и да разпоредби относно възможността за повторно използването на достъпната обществена информация. В отделни нормативни актове са въведени някои специални правила за повторно използване на

² Виж <http://www.ec-gis.org/inspire>.

³ Директива 2003/98/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 17 ноември 2003 за повторното използване на информация от общественния сектор, ОJ L 345, 31 декември 2004, стр. 90.

информация. Така, например, подобни разпоредби се съдържат в Данъчно-осигурителния процесуален кодекс, Кодекса за търговското корабоплаване, Валутния закон и др. В тези нормативни актове са предвидени различни форми на обмен на информация между държавни органи, съдилища и други институции. Всяка една от тези форми на обмен по своя характер съставлява повторно използване, тъй като събраните в изпълнение на една задача данни се предоставят на друг орган или институция за осъществяване на други дейности. Този вид повторно използване на информация от общественния сектор, обаче, задържа изцяло икономическия ѝ потенциал в рамките на същия. Този вид повторно използване е извън приложното поле на Директива 2003/98/ЕС.

Съгласно чл. 2, ал. 3 от Закона за администрацията при осъществяване на своята дейност администрацията е длъжна да предоставя информация на гражданите и юридическите лица по ред, определен със закон. Така отсъствието на позитивна уредба, която да регламентира принципите и начините за предоставяне на такава информация за повторното ѝ използване, означава на практика негласна забрана, докато не бъде приет закон, който да определи реда за предоставяне на информация от общественния сектор за повторно използване.

Липсата на принципи, въз основа на които да се допуска или не предоставянето на информация за подобни цели, както и липсата на точно установени условия, при които информацията може да се предоставя, крие и редица рискове. Създава се възможност за неравнопоставеност на третите лица. В случаите, когато преценката за допустимостта за повторно използване не почива върху точни, еднакви и установени със закон критерии, съществува реална опасност от дисбаланс на пазара, създаване на благоприятни условия за корупционни практики или от нарушаване на основните принципи на свободната конкуренция.

Следва да се посочи изключително ниската степен на развитие на предлаганите информационни продукти и услуги с добавена стойност в България към момента. Не могат да бъдат идентифицирани ясно установени практики на повторно използване на информация от общественния сектор. Единственото изключение в това отношение е наличието на множество фирми, разпространяващи правна и икономическа (бизнес) информация. Разработените информационни продукти, обаче, са базирани преди всичко на официална обществена информация. Преобладаващият брой подобни информационни продукти обхващат най-вече документи, станали достъпни чрез обнародването им. За съжаление, извън тези категории не могат да се посочат други примери за функционирането на една развита информационна индустрия.

Като негативен факт трябва да се отчете и наличието на известни елементи на изкуствено установен фактически монопол по отношение на предоставянето, доколкото такива съществуват, на информационни продукти и услуги, базирани на документи, които не подлежат на обнародване. Някои от предлаганите информационни услуги са изградени върху данни от общественния сектор, които достъпни само за едно предприятие. В този случай останалите участници на пазара не само нямат възможност да предложат същия вид услуга или други услуги, базирани на същите данни, но лишва и прозрачност относно основанията и процедурата, по предоставянето им на съответното предприятие.

Изводът, който може да бъде направен относно повторното използване на информация от общественния сектор в България е, че към момента липсват условия за ефективното използване на икономическия потенциал на документите от общественния сектор. В тази връзка е необходимо да бъдат предприети редица стъпки за преодоляване на съществуващите бариери пред повторното използване на информация от общественния сектор. Сред тези стъпки ключово значение заема осъществяването на законодателна инициатива за имплементиране на разпоредбите на Директива 2003/98/ЕС.

Директива 2003/98/ЕС

Директива 2003/98/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 17 ноември 2003 за повторно използване на информация от общественния сектор установява общите правила относно повторното използване на информация от общественния сектор в рамките на Европейския съюз. С приемането ѝ се цели хармонизиране на съществуващите правила и практики в различните държави-членки по отношение на използването на информационните ресурси, създавани в общественния сектор и гарантиране условията на свободна конкуренция в рамките на единния вътрешен пазар. Директива 2003/98/ЕС е базирана на два от основните принципи на вътрешния пазар – прозрачност и лоялна конкуренция.

Директивата не установява задължение за държавите-членки да гарантират възможността за повторно използване на информация. Решението за достъпността на обществената информация⁴ е изцяло в преценката на всяка държава-членка.

Сред задачите на Директивата е и въвеждането на практически средства за улесняване използването на съществуващите документи в обществения сектор. Акцент в преамбюла на Директива 2003/98/ЕС е поставен върху идеята за създаването на благоприятни условия за ефективно използване на икономическия потенциал на информацията от обществения сектор. Стремежът е преодоляване на съществуващите забрани и практически бариери пред възможността за повторното използване на информация, включително и за неутрализиране на различията и съществуващия дисбаланс в действащите правила в различните държави-членки.

Подчергано е значението на възможността за повторно използване на информация от обществения сектор за развитието на услугите на Информационното общество и на информационната индустрия в частност. Като цел на предприетите с приемането на Директивата действия е набелязано допринасянето за създаването на информационни продукти и услуги с добавена стойност, базирани на вече съществуващите в обществения сектор информационни ресурси.

Основен принцип на Директивата е общото право на повторно използване. Член 3 на Директивата постановява в случаите, в които е позволено повторното използване на документи от обществения сектор, същите да бъдат достъпни за повторно използване както за стопански, така и за нестопански цели. Акцентира се не върху необходимостта от гарантиране достъпността на обществената информация, а върху нуждата от осигуряване на справедливи, пропорционални и недискриминационни условия за използването на такава информация, за цели различни от тези, за които същата е създадена.

Директивата дава и легална дефиниция на понятието „документ“ и го определя като: „(а) всяко съдържание, независимо от вида на носителя (писмено върху хартиен носител или съхранено на електронен носител като звук, визуален или аудиовизуален запис) или (б) всяка част от такова съдържание“. Думата „информация“ от проекта е заменена с „документ“⁵ в целия окончателен текст на Директива 2003/98/ЕС, в резултат на което системата за повторно използване се оказва документобазирана. По този начин приложението на Директивата е стеснено само до вече съществуваща информация и общественият сектор не се задължава да създава каквато и да е нова информация.

Повторното използване е дефинирано изключително широко като „използване от физически или юридически лица на документи, държани от органи от обществения сектор, за стопански и нестопански цели, различни от първоначалното им предназначение за изпълнение на обществена задача, във връзка с която същите са създадени.“

Директива 2003/98/ЕС определя и понятието „орган от обществения сектор“, което не следва да се разбира като орган на власт по смисъла на българското право. Съгласно директивата орган от обществения сектор е „държавен, регионален орган или орган на местната власт, регламентирани със закон и обединения, формирани от един или няколко такива органи, регламентирани със закон“. От своя страна орган, регламентиран със закон по смисъла на Директивата е всеки орган, който е нарочно създаден във връзка с посрещането на нужди от обществен интерес, който няма производствен или търговски характер. Този орган следва да е юридическо лице и да се финансира основно от централната държавна, или от регионалната или местната власт или от друг орган, регламентиран със закон, или да бъде под ръководството на такъв орган. Такъв орган е и този, в чийто управителен, административен или надзорен съвет поне половината от членовете са назначени от централната държавна, регионалната или местната власт или от друг орган, регламентиран със закон. Тези определения са базирани на дефиницията за орган от обществения сектор и орган, регламентиран със закон, съдържащи се в директивата относно обществените поръчки.

⁴ „Обществена информация“ е легално дефинирано в Закона за достъп до обществена информация. Съществуващата дефиниция за обществена информация по вътрешното ни право съществено се различава от въведеното в Директивата понятие **документ и съответно информация от обществения сектор**, като всяка информация създадена от обществения сектор в изпълнение на обществените му задачи. В рамките на настоящия анализ „обществена информация“ и „информация от обществения сектор“ са използвани като взаимозаменяеми понятия и с определеното в Директива 2003/98/ЕС съдържание.

⁵ В българската правна система понятието „документ“ носи смисъл на носителя, върху който външно е обективизирано волеизявление. Съгласно Директива 2003/98/ЕС документът представлява самото съдържание, т. е. информацията и изявлението.

Директива 2003/98/ЕС е приложима към всяка информация, която е общодостъпна, т. е. всяка информация, до която може да бъде получен достъп съгласно действащото национално законодателство или е комерсиализирана и се използва за стопански цели от органите от общественния сектор.

Независимо от общото правило, извън обхвата и приложното поле на директивата са поставени някои категории документи. Интересен е фактът, че сред изключенията от приложното поле не са посочени документите, които са обект на авторски или сродни права, притежание на органи от общественния сектор. Нещо повече, в преамбюла на директивата изрично се посочва, че органите от общественния сектор следва да упражняват своите авторски права по начин, който улеснява повторното използване на информация.

Когато държавите-членки или техни органи от общественния сектор решат да направят тяхна информация достъпна за повторно използване, следва да отговорят и на определени условия. Органът от общественния сектор трябва да отговори на искането за повторно използване в разумен срок, съобразно сроковете приложими по националното право за достъп до информация.

Директивата не определя формата, в която органите от общественния сектор трябва да предоставят документите. Разпространението по електронен път е явно предпочитано, но от органите от общественния сектор не се очаква да приведат своите документи в електронна форма единствено в отговор на искане за повторно използване. Те са изрично освободени и от всякакви задължения да адаптират или да създават документи във връзка с такова искане. Целта е да се гарантира, че насърчаването на повторното използване няма да доведе до значително повишение на финансовото и административно натоварване на съответните обществени институции. От органите от общественния сектор не може да се изисква и да продължават създаването на определен тип документи единствено с оглед на повторното им използване от други организации от общественния или частния сектор.

Нищо не препятства органите от общественния сектор да направят тяхната информация достъпна безплатно. Ако решат да бъде срещу заплащане, то цената следва да бъде разходо-ориентирана.

Държавите-членки имат избор дали да поставят условия пред частния сектор за повторното използване на техните документи и дали да предвидят предварително разрешение за използването им. Условията за повторно използване не трябва да ограничават ненужно възможностите за повторно използване или да създават ограничения за конкуренцията. Сред указанията за възможното съдържание на разрешенията за повторно използване са посочени условия относно отговорността, коректното използване на документите, гарантиране на непроменеността им, както и указване на техния източник.

Едно от най-специфичните изисквания на Директива 2003/98/ЕС се отнася за случаите, когато орган от общественния сектор повторно използва свои собствени документи за свои стопански дейности, които попадат извън обхвата на обществените му задачи. В тези случаи съгласно директивата по отношение на общественния орган следва да се прилагат същите такси и условия за повторното използване на документите, които се прилагат и по отношение на другите им ползватели.

Като основно правило в директивата е установена и забрана на изключителни споразумения между органи от общественния сектор и трети лица. Единственото изключение от тази генерална забрана се отнася за случаите, когато съществуването на изключителни права е за нуждите на услуги в обществен интерес.

Необходимост от уредба на повторното използване на информация от общественния сектор

Транспонирането на Директива 2003/98/ЕС в българското законодателство и създаването на нормативна уредба на повторното използване на информация от общественния сектор е свързано с изгъланението на поетите ангажименти в преговорния процес по присъединяване на България към Европейския съюз.

Същевременно, независимо от наличието на Закон за достъп до обществената информация, както бе посочено, към момента липсват общи правила и нормативни разпоредби за разпространението и използването за стопански цели на документи от общественния сектор в България. Не е изградена система на предоставяне на информация от общественния сектор и така на практика тази информация не е обект на повторно използване.

С оглед гарантиране конкурентоспособността и развитието на информационната индустрия в България е необходимо да бъдат премахнати неформалните бариери пред повторното използване на информация от общественния сектор. За целта следва да бъдат предприети редица действия, основно място сред които заема създаването на ефективна нормативна уредба в тази насока.

С оглед ефективността и пълнотата на законодателството в България следва да бъде създадена уредба, която да гарантира достъпността на информацията за повторно използване от общественния сектор и да бъде съобразена с изискванията на Директива 2003/98/ЕС. Възможни подходи при транспониране на директивата в българското законодателство са приемането на Закон за повторно използване на информация от общественния сектор или изменение или изменение на действащия Закон за достъп до обществената информация. С оглед концепцията и структурата, възприета в Закона за достъп до обществената информация е пропоръчително създаването на самостоятелен закон, който да уреди обществените отношения във връзка с повторното използване на информация от общественния сектор.

Приети нормативни актове

1. Закон за изменение и допълнение на Закона за държавната собственост

Най-важните нови положения, въведени в Закона за държавната собственост (ЗДС) със Закона за изменение и допълнение на Закона за държавната собственост, ДВ, бр. 17 от 24 февруари 2006 г., са следните:

1. С измененията в ЗДС се създава законова дефиниция на понятието “равностойно парично обезщетение”. Предвижда се “равностойно парично обезщетение” по смисъла на закона да бъде оценката на отчуждаваните имоти или на части от имоти, направена по реда на този закон, в съответствие с тяхното предназначение преди влизането в сила на подробния устройствен план. Уточняват се и критериите, от които ще се изхожда при определяне на понятието “равностойно обезщетение”, а именно: предназначението на имота, каквото е от преди влизането в сила на подробния устройствен план, и оценяване на имота по пазарни цени при започване на отчуждителното производство на базата на пазарните цени на имоти, които са в близост до отчуждавания и са със сходни показатели.

2. Определен е начинът за оценка на имоти – частна собственост, които подлежат на принудително отчуждаване: поземлени имоти, които са включени в строителните граници на населени места и селищни образувания, земеделски земи и земи и гори от горския фонд.

3. В случай че не могат да се определят пазарните цени на имоти с подобни характеристики, поради липса на данни за извършени сделки в съответната служба по вписвания, равностойното парично обезщетение да се определя по реда на: Правилника за прилагане на ЗДС – за имоти в урбанизираните територии и устройствени зони; наредбата по чл. 36, ал. 2 от Закона за собствеността и ползването на земеделските земи – за земеделски земи; наредбата по чл. 19, ал. 1 от Закона за горите – за земи и гори, включени в горския фонд.

4. Създадена е дефиниция на понятието “пазарни цени”, съгласно която пазарни цени са осреднените цени от сделки с имоти за покушко-продажба, замяна, учредяване на вещни права или прехвърляне на собственост срещу задължение за строителство, ипотeka, продажбите чрез търг от държавни и частни съдебни изпълнители, държавните институции и общините, както и други възмездни сделки, по които поне една от страните е търговец, сключени в рамките на 12 месеца преди датата на възлагане на оценката, и вписани в службата по вписванията по местонахождението на имота.

5. Изменени са и някои други текстове на ЗДС с оглед прецизиране на техните текстове, синхронизирането им с извършените промени и отстраняване на съществуващите неясноти във връзка с прилагането им. Въведени са и легални дефиниции на понятията „оценител на имоти” и „имоти, намиращи се в близост до отчуждавания”, които се използват в закона.

2. Закон за изменение и допълнение на Кодекса за социално осигуряване

В бр. 17 от 24 февруари 2006 г. бе обнародван Закон за изменение и допълнение на Кодекса за социално осигуряване. Извършените с този закон изменения в Кодекса за социално осигуряване (КСО) целят да бъде изпълнен поетият ангажимент от страната ни за отпадане изискването на чл. 176, ал. 2 и чл. 251, ал. 1 от Кодекса за социално осигуряване (КСО) за инвестиране на средствата на пенсионните фондове в държавни ценни книжа. Премахването на тези разпоредби в КСО е свързано с цялостно преразглеждане на инвестиционните ограничения по отношение на останалите видове инструменти, в които могат да бъдат инвестирани средствата на пенсионните фондове.

Законът отменя и разпоредбите, несъвместими с правилата на свободното движение на капитали. Премахват се ограниченията пред инвестирането на активите на фондовете за пенсионно осигуряване в ценни книжа, емитирани в страните - членки на Европейския съюз и Европейското икономическо пространство. Единствените ограничения, които се предвиждат при инвестирането на активите на пенсионните фондове, са свързани с правилата за разумен надзор (prudential rules), гарантиращи защита на интересите на осигурените лица, които правила се прилагат еднакво както при инвестирането в местни, така и при инвестирането в чуждестранни ценни книжа.

Введено е по-детайлно разграничаване на инвестиционните инструменти на фондовете за допълнително пенсионно осигуряване, определени са инвестиционни ограничения за новите инвестиционни инструменти и са допълнени количествените ограничения за инвестиране на средствата на тези фондове с цел по-добра диверсификация и намаляване на инвестиционния риск. Разширяват се възможностите за инвестиране на средствата на пенсионните фондове чрез включване на нови инвестиционни инструменти.

Введено е изискване за квалифицираност на дългови ценни книжа (дългови ценни книжа с инвестиционен кредитен рейтинг) – общински, ипотечни и корпоративни, с оглед избягване на възможността за инвестиране на средствата на пенсионните фондове във високорискови ценни книжа, някои от които не се търгуват на регулиран пазар. Аналогично е и въведеното изискване за инвестиране на средствата на пенсионен фонд в банкови депозити единствено в банки с определено ниво на кредитен рейтинг с цел намаляване нивото на риск на инвестициите в тези инструменти.

По-детайлно са определени инвестициите в акции и дялове. Въведена е забрана пенсионноосигурителното дружество да получава заеми от името и за сметка на пенсионен фонд. Установени са и ограничения на сделките с активи на пенсионния фонд – ограничения за извършване на репо сделки с ценни книжа и забрана за придобиване или прехвърляне на ценни книжа на регулиран пазар чрез кръстосани и блокови сделки, поради възможността за непазарно договаряне на цените на последните два вида сделки.

Введени са на правила за валутно съответствие между активите и пасивите на пенсионните фондове като максимален дял от активите на фонд за допълнително задължително пенсионно осигуряване и от активите на фонд за допълнително доброволно пенсионно осигуряване, които могат да бъдат във валута, различна от валутата на задълженията към осигурените лица и пенсионерите.

Введено е изискване пенсионноосигурителното дружество да оповестява обема и структурата на инвестициите по видове инструменти и емитенти на ценни книжа за всеки управляван от него пенсионен фонд с цел по-добро информиране на осигурените лица по отношение на управлението на техните средства. Введено е и изискване количествените ограничения на всеки вид инвестиция на фонд за допълнително доброволно пенсионно осигуряване да се определят в правилника за организацията и дейността на фонда при спазване на законовите ограничения за инвестиране в ценни книжа, издадени от един и същ емитент, и в банкови депозити в една банка. Във връзка с либерализирането на режима за инвестиране на средствата на доброволните пенсионни фондове се въвежда и изискването пенсионноосигурителните дружества да приемат вътрешни правила за процедурите за наблюдение, измерване и управление на риска, свързан с инвестициите на тези фондове.

3. Правилник за прилагане на Закона за чужденците в Република България

Промените в Правилника за прилагане на Закона за чужденците в Република България, публикувани в бр. 2 на ДВ от 6 Януари 2006 г. изменят установената до момента процедура за влизане на чужденци в страната. Измененията влизат в сила считано от 1.01.2006 г. Установено е задължение при влизане в Република България чужденците да представят пред органите за граничен паспортен контрол попълнена адресна карта по чл. 18, ал. 1 от Закона за чужденците в Република България.

4. Наредба за оформяне, подаване и експертиза на заявки за регистрация на марки и географски означения

С измененията и допълненията в Наредбата за оформяне, подаване и експертиза на заявки за регистрация на марки и географски означения, обнародвани в бр. 14 от 14 февруари 2006 г. установяват няколко нови изисквания в процедурата за заявка на марка или географско означение, сред които:

1. Въвежда се нов реквизит в съдържанието на Заявката за регистрация на марка, а именно описание на марката и/или указване на словните елементи на марката и начинът на изписването им - с букви на кирилица или на латиница.

2. Създаден е нов чл. 17а в Наредбата, който постановява че за всяка заявка с установена дата на подаване се проверява дали е приложен документ за платени такси по чл. 32, ал. 6 ЗМГО. В случай, че такъв не е приложен, на заявителя се предоставя тримесечен срок да заплати дължимите такси. Ако в този тримесечен срок по ал. 2 таксите не бъдат заплатени, заявката за регистрация на марка се счита за оттеглена.

3. Когато е претендиран приоритет и в срока по чл. 34 ЗМГО не е приложен приоритетен документ или не е заплатена такса за приоритет, или приоритетният документ не отговаря на изискванията на чл. 15 (копие на първата заявка, заверено от компетентния орган на съответната държава или съответно удостоверение за участие в изложбата, издаден от администрацията на изложбата с указване на марката, под която стоките са били изложени), заявителят се уведомява, че приоритетът на заявката се определя от датата на подаването ѝ в Патентното ведомство.

4. Предвидено е, че в едномесечен срок след приключване на експертизата за формална редовност всяка заявка, която отговаря на изискванията, се публикува в официалния бюлетин на Патентното ведомство. Като в двумесечен срок от тази публикация всяко лице може да подаде възражение срещу регистрацията на марката на основание чл. 11 и 12 ЗМГО.

5. Независимо дали е постъпило възражение срещу регистрацията до една година след изтичането на двумесечния срок от публикуване на заявката, следва да се извършва експертиза по същество. Експертизата обхваща проучване на възражението, ако такова е постъпило, проучване на заявената марка, анализ на резултатите от проучването, уведомление за отказ, ако има основания, вземане на решение по заявката и информиране на лицето, което е подало възражение, за становището по възражението, ако такова е поискано.

6. Отменена е разпоредбата за спиране на производството, в случаите когато е подадено искане за отменяне, заличаване или прекратяване по чл. 23, ал. 1, т. 3 ЗМГО на регистрацията на противопоставената по-ранна марка.

5. Други нормативни актове

В брой 14 от 14 февруари 2006 г. на ДВ е обнародвано и Постановление № 18 от 2 февруари 2006 г. за изменение и допълнение на Наредбата за оформяне, подаване и експертиза на заявки за регистрация на промишлен дизайн, приета с Постановление № 268 на Министерския съвет от 1999 г. (ДВ, бр. 9 от 2000 г.).

Издадената от Комисията за финансов надзор Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 2 от 2003 г. за проспектите при публично предлагане на ценни книжа и за разкриването на информация от публичните дружества и другите емитенти на ценни книжа (ДВ, бр. 90 от 2003 г.) бе обнародвана в брой 12 от 7 Февруари 2006 г. на ДВ.

Приетите от Министерски съвет на основание чл. 8 от Закона за далекосъобщенията Решение № 74 от 9 февруари

2006 г. за приемане на държавна политика по планиране и разпределение на радиочестотния спектър и Решение № 75 от 9 февруари 2006 г. за изменение и допълнение на националния план за разпределение на радиочестотния спектър на радиочестоти и радиочестотни ленти за граждански нужди, за нуждите на националната сигурност и отбраната, както и за съвместно ползване между тях съгласно приложението бяха обнародвани в брой 16 от 21 Февруари 2006 г. на ДВ.

Полезни линкове

<http://www.ec-gis.org/inspire/> - Страница за инициативата INSPIRE (INfrasructure for SPatial InfoRmation for Europe)

<http://www.caselex.com> – Първият портал за обмен на съдебна практика в рамките на Европейския съюз

Назаем от Lex.bg

Виц на броя:

Родили се едно сляпо зайче и една сляпа змия и понеже не виждали те не знаели какви са. За да разберат какви са решили змията да опипа зайчето и да му каже какво усеща и обратното.

Най напред змията:

-Ти си пухкав с дълги уши и големи зъби. Ураа-извикало зайчето-аз съм зайче.

Сега дошъл негов ред да помогне на приятелчето си:

-Ти пък си студен и мазен с дебела кожа и езикът ти е раздвоен.

-Аууу-извикала змията ужасена-значи аз съм адвокат.